

INFORMACJA, al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, hol główny, tel.: 61 626 66 66; fax 61 626 67 44, e-mail: kancelaria@umww.pl

Urzędy Marszałkowskie już nie wydają pozwoleń na zbiórkę publiczną

W myśl ustawy z 14 marca 2014 r. o zasadach prowadzenia zbiórek publicznych, przeprowadzenie zbiórki publicznej wymaga zgłoszenia w portalu zbiórek publicznych **Zbiórki.gov.pl**. **Zniesiony został obowiązek uzyskania pozwolenia w Urzędzie Marszałkowskim!** Zgłaszający zbiórkę zobowiązany jest również zamieścić w portalu w wyznaczonych terminach sprawozdania z przeprowadzonych zbiórek publicznych, zawierające dane o tym, ile środków udało się zebrać oraz jak je rozdysponowano.

Informacje zbierane w portalu ZBIÓRKI.GOV.PL przeznaczone są dla wszystkich obywateli, mając za zadanie ułatwiać podejmowanie decyzji w sprawie zbiórek.

ZASADY OGÓLNE

1. Co jest zbiórką publiczną zgodnie z ustawą z 14 marca 2014 r.? Na jakie cele mogą być przeznaczone? Kto może ją przeprowadzić?

Zbiórką publiczną jest zbieranie ofiar w gotówce lub w naturze w miejscach publicznych (do puszek, skarbon stacjonarnych i koszy, na ulicy, w parku, na cmentarzu). Można zbierać na cele „w sferze zadań publicznych” (to szeroki katalog określony w art. 4 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie) oraz na cele religijne.

Zbierać mogą: organizacja pozarządowa, kościelna, wyznaniowa, ale też każdy obywatel – o ile wraz z innymi osobami założy (co najmniej) trzyosobowy komitet społeczny. Uprawnionymi do prowadzenia zbiórek publicznych są:

- organizacje pozarządowe w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego, czyli: fundacje, stowarzyszenia, ale też np. partie polityczne, związki zawodowe, organizacje pracodawców (nie będzie można jej zorganizować jako stowarzyszenie zwykłe, ale w tej sytuacji można powołać komitet społeczny);
- podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego, czyli np. organizacje kościelne i wyznaniowe, spółdzielnie socjalne, stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością;
- komitety społeczne powołane w celu przeprowadzenia zbiórki publicznej (min. 3 osoby).

2. Czy zbiórka w szkole lub w gronie znajomych jest zbiórką publiczną?

Ustawie nie podlega zbiórka wśród młodzieży szkolnej, prowadzona na terenach szkolnych i na podstawie pozwolenia władz szkolnych. Można sobie jednak wyobrazić sytuację, że w budynku szkolnym np. w czasie ferii odbędzie się publiczna impreza dla mieszkańców gminy i będą tam zbierane pieniądze do skarboxy – wtedy to będzie zbiórka publiczna i będzie trzeba ją zgłosić w portalu. Zbiórką publiczną nie jest zbiórka w gronie znajomych.

FORMY ZBIÓRKI

Do czasu wejścia w życie ustawy z 14 marca 2014 r. obowiązywały przepisy ustawy z 1933 r. Wątpliwości interpretacyjne budziło zwłaszcza wydane na jej podstawie rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji z 2003 r., które za zbiórkę publiczną uznawało także wpłaty na konto i tzw. SMS-y charytatywne.

W rozumieniu ustawy z 14 marca 2014 r. zbiórki drogą elektroniczną – czyli np. przez przelew na konto lub SMS-y – nie są zbiórkami publicznymi. Nie podlegają zgłoszeniu i rozliczeniu na ZBIÓRKI.GOV.PL z

uwagi na rejestrowanie przepływów realizowanych drogą elektroniczną.

3. Czy SMS-owe zbieranie jest zbiórką publiczną w myśl ustawy z 14 marca 2014 r.?

Nie. SMS-y charytatywne nie podlegają zgłoszeniu i rozliczeniu na ZBIÓRKI.GOV.PL. Tam, gdzie nie ma przekazywania pieniędzy w gotówce (lub ofiar w naturze), nie ma też zbiórki publicznej.

4. Czy podanie na stronie internetowej numeru konta bankowego wraz z apelem o przekazywanie pieniędzy na cele statutowe fundacji, stowarzyszenia, jest zbiórką publiczną w myśl ustawy z 14 marca 2014 r.? Czy crowdfunding jest zbiórką publiczną?

Nie, to nie są zbiórki publiczne w rozumieniu ustawy. Nie podlegają zgłoszeniu i rozliczeniu na portalu ZBIÓRKI.GOV.PL.

Powtórzmy: tam, gdzie nie ma przekazywania pieniędzy w gotówce (lub ofiar w naturze), nie ma też zbiórki publicznej. Przepływ środków zbieranych np. przez przelew na konto – jest rejestrowany, także w razie problemów można te przepływy sprawdzić w inny sposób.

5. Czy sprzedaż przedmiotów przez fundacje, stowarzyszenia (np. na aukcji na balu charytatywnym) to zbiórka publiczna w myśl ustawy z 14 marca 2014 r.?

Nie. To nie są zbiórki publiczne w rozumieniu ustawy. Nie podlegają obowiązkowi zgłoszenia i rozliczenia na ZBIÓRKI.GOV.PL.

Zgodnie z ustawą z 14 marca 2014 r. taka sprzedaż (niezależnie od sposobu pozyskania przedmiotów) nie jest zbiórką publiczną.

Jeśli organizacja chce pozyskiwać ofiary poprzez sprzedaż przedmiotów, może to robić, a taka działalność nie podlega ustawie o zasadach prowadzenia zbiórek publicznych.

6. Czy tzw. sprzedaż cegiełek jest zbiórką publiczną?

Aby to dobrze wyjaśnić, należy przypomnieć przepisy:

- Ustawa z 15 marca 1933 r. o zbiórkach publicznych pojęcie zbiórki publicznej definiowała w art. 1. Dodatkowo w art. 5 zawarta była delegacja ustawowa do wydania rozporządzenia między innymi w sprawie określenia sposobów ich przeprowadzania. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 listopada 2003 r. w sprawie sposobów przeprowadzania zbiórek publicznych oraz zakresu kontroli nad tymi zbiórkami w § 1 wymieniało sposoby przeprowadzania zbiórek publicznych.
- W ustawie z 14 marca 2014 r. o zasadach prowadzenia zbiórek publicznych ta kwestia jest rozwiązana w odmienny sposób. W art. 1 podana jest definicja zbiórki publicznej, **natomiast nie ma określonych sposobów prowadzenia zbiórek**. W art. 9 jest jedynie sformułowany ogólny obowiązek podania sposobu prowadzenia zbiórki, który organizator musi zadeklarować w zgłoszeniu.

Co to oznacza w praktyce? Że zgłoszenia w portalu wymaga tego, co mieści się w definicji zbiórki publicznej. W tej definicji nie mieści się sprzedaż przedmiotów i usług – czyli sytuacja, gdy mamy do czynienia ze świadczeniem wzajemnym, a nie darowizną w postaci ofiar w gotówce lub w naturze.

Specyficznym przypadkiem jest sytuacja, gdy ofiarodawca otrzymuje cegiełkę, która nie ma praktycznie wartości. Wtedy w istocie **nie dochodzi do sprzedaży** przedmiotu.

Dlatego zbiórka ofiar w gotówce lub w naturze z użyciem cegiełek, które praktycznie nie mają wartości, mieści się w definicji ustawowej i podlega ustawie o zbiórkach (to znaczy, że wymaga zgłoszenia na portalu zbiórek). Za to sprzedaż przedmiotów: „cegiełek” - o ile mamy do czynienia ze świadczeniem wzajemnym - nie jest darowizną w postaci ofiar w gotówce i naturze, i nie podlega ustawie z 14 marca 2014 r.

7. Czy sprzedawcy pocztówek i różnych gadżetów organizacji pozarządowych na ulicy, powołujący się na zbiórkę na jakiś pożyteczny cel nadal będą mogli to robić? Chodzi też o tzw. „domokrażne zbieranie ofiar” - czy zbiórką publiczną będzie też kwestowanie przez pukających do drzwi czyjegoś domu?

To zależy.

Nie - jeśli pocztówka albo gadżet są sprzedawane. Sprzedaż przedmiotów lub usług nie podlega ustawie o zbiórkach publicznych z 14 marca 2014. Nie wymaga zgłoszenia w portalu zbiórek.

Można sobie jednak wyobrazić sytuację, że pocztówka albo gadżet będą tylko symbolem wdzięczności za dar w gotówce („proszę dać co łaska”) przekazywany w przestrzeni publicznej. Wtedy - tak jak w przypadku cegiełki o wartości symbolicznej - mamy do czynienia ze zbiórką publiczną. Trzeba ją zgłosić w portalu.

Należy pamiętać, że zbiórka publiczna musi respektować poszanowanie cudzej własności i tzw. miru domowego.

POZWOLENIA, SPRAWOZDANIA

8. Jakie dokumenty muszą mieć przy sobie ci, którzy zbierają pieniądze lub dary rzeczowe? Jak łatwo mogą sprawdzić ich wiarygodność osoby chcące np. wrzucić coś do puszk na ulicy - i nie mając dostępu do internetu?

Każdy zaangażowany w zbiórkę publiczną musi mieć przy sobie identyfikator zawierający: imię i nazwisko osoby przeprowadzającej zbiórkę publiczną oraz informacje o nazwie, celu zbiórki publicznej i jej organizatorze oraz numer zbiórki publicznej.

9. Co z pozwoleniami wydanymi organizacjom, komitetom przed wejściem w życie przepisów z 14 marca 2014 r. (czyli przed dniem 18 lipca 2014 r.) - jeśli decyzja była wydana na dłuższy okres, np. do 2015 r.?

Wszystkie pozwolenia wydane przed wejściem w życie nowej ustawy zachowają ważność przez okres, na jaki zostały wydane. Takie zbiórki są przeprowadzane i rozliczane według dotychczasowych, starych zasad.

Ustawa z 14 marca 2014 r. ma zastosowanie wyłącznie do zbiórek, które zostaną zgłoszone po jej wejściu w życie, czyli od 18 lipca 2014 r.

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 14 marca 2014 r. o zasadach prowadzenia zbiórek publicznych -

<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20140000498>

Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji 9 czerwca 2014 r. w sprawie wzorów dokumentów dotyczących zbiórek publicznych - <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20140000833>

DEPARTAMENT ORGANIZACYJNY I KADR

Dziękujemy za odwiedziny i zapraszamy ponownie